ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1947

Vyhlásené: 15.12.1947 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

206.

Vládní nařízení

ze dne 2. prosince 1947

o majetkových opatřeních a o soupisu majetku a nároků podle mírové smlouvy s Maďarskem.

Vláda republiky Československé nařizuje podle § 4 zákona ze dne 14. října 1947, č. 172 Sb., o opatřeních k provedení mírových smluv s Bulharskem, Finskem, Itálií, Maďarskem a Rumunskem:

§ 1.

(1) Veškerý majetek, práva a zájmy, které jsou na území Československé republiky a jsou majetkem Maďarska nebo maďarských příslušníků (dále jen „maďarský majetek"), se zabavuje dnem vyhlášení tohoto nařízení ve prospěch československého státu (čl. 29, odst. 1 mírové smlouvy mezi Mocnostmi spojenými a sdruženými na straně jedné a Maďarskem na straně druhé, podepsané v Paříži dne 10. února 1947, č. 192 Sb. - dále jen „mírová smlouva").

(2) Jakékoliv nakládání s tímto majetkem, přesahující meze běžné správy, jest přípustné pouze se souhlasem rozhodujícího finančního úřadu (§ 14, odst. 1); jinak je neplatné.

(3) Ustanovení odstavce 2 neplatí pro nakládání s majetkem konfiskovaným a s majetkem znárodněným; předpisy o majetku konfiskovaném a majetku znárodněném a působnost orgánů jimi stanovená zůstávají nedotčeny.

§ 2.

(1) K povinnému soupisu podle tohoto nařízení je přihlásiti:

a) maďarský majetek (§ 1, odst. 1), a to i když byl podroben konfiskaci, znárodněn nebo dán pod národní správu;

b) pohledávky a jiné nároky československých státních občanů a právnických osob a podobných útvarů se sídlem v Československé republice (dále jen „českoslovenští příslušníci") a československého státu za Maďarskem a maďarskými příslušníky (dále jen „československé nároky");

c) majetek odvlečený z území Československé republiky, který je nyní v Maďarsku nebo je držen v jiné zemi osobou podléhající maďarské pravomoci (dále jen „odvlečený majetek" - čl. 24 mírové smlouvy);

d) pohledávky z pojistných smluv jakéhokoliv druhu, které byly uzavřeny s maďarskými pojišťovnami nebo s kterýmikoliv representacemi cizozemských pojišťoven v Maďarsku, jež působily na československém území obsazeném v letech 1938 a 1939 Maďarskem, jestliže pojistná příhoda nastala před 15. zářím 1945 a pojišťovna dosud nevyplatila nebo neplatí pojistné plnění, jakož i životní pojistky nepřihlášené podle dekretu presidenta republiky ze dne

20. října 1945, č. 95 Sb., o přihlášení vkladů a jiných peněžních pohledávek u peněžních ústavů, jakož i životních pojištění a cenných papírů.

(2) Pro soupis maďarského majetku se zjišťuje jeho hodnota likvidační. Likvidační hodnotou se rozumí částka odpovídající výtěžku, kterého bylo nebo by pravděpodobně mohlo býti dosaženo přídělem majetkového předmětu nebo zájmu, nebo jde-li o pohledávku (právo), jejím vybráním (realisací). Československé nároky se zjišťují jmenovitou hodnotou (kapitálový zbytek s příslušenstvím).

§ 3.

(1) Zabavení a povinnému soupisu maďarského majetku nepodléhají:

a) majetek maďarské vlády, jehož se užívá ke konsulárním nebo diplomatickým účelům;

b) majetek náležející náboženským organisacím nebo soukromým lidumilným institucím, jehož se používá k účelům náboženským nebo lidumilným;

c) majetek fysických osob maďarské státní příslušnosti, majících povolení k pobytu na území Československé republiky nebo na území kteréhokoliv spojeného národa, kromě maďarského majetku, který byl podroben kdykoliv za války opatřením, jež se všeobecně nevztahovala na majetek maďarských příslušníků sídlících na témže území;

d) majetková práva vzniklá po obnovení obchodních a finančních styků mezi Československou republikou a Maďarskem nebo vzniklá z ujednání po 20. lednu 1945;

e) práva z vlastnictví literárního a uměleckého (čl. 29, odst. 5 mírové smlouvy);

f) živnostenské vlastnictví, jako patenty, ochranné známky, vzorky a pod. (čl. 29, odst. 4 mírové smlouvy);

g) majetek, kterého se dostalo Maďarsku nebo jeho příslušníkům na podkladě dohod uzavřených podle vídeňské arbitráže ze dne 2. listopadu 1938, jakož i zákonných důsledků z nich vyplývajících, týkajících se veřejného pojištění, a majetek opatřený z výnosu nebo výtěžku tohoto majetku (čl. 25 mírové smlouvy);

h) majetek osob, které byly v době, kdy došlo k obsazení části československého území Maďarskem, příslušníky Československé republiky, jakož i majetek osob, na něž se vztahuje dohoda mezi Československem a Maďarskem o výměně obyvatelstva.

(2) Povinnému soupisu československých nároků nejsou podrobeny nároky na náhradu škod, způsobených vojenskými operacemi nebo maďarskou okupací.

(3) Povinnému soupisu pojistných smluv nejsou dále podrobeny pojistné smlouvy, jež byly uzavřeny s maďarskými pojišťovnami nebo s kterýmikoliv representacemi cizozemských pojišťoven v Maďarsku, které působily na československém území obsazeném v letech 1938 a 1939 Maďarskem, vyjímajíc životní pojistky uvedené v § 2, odst. 1, písm. d).

§ 4.

Hodnota maďarského majetku, československých nároků, jakož i práva a nároky podle § 2, odst. 1, písm. d) se zjišťují podle stavu ke dni 15. září 1947, hodnota odvlečeného majetku se zjišťuje podle stavu ke dni odvlečení.

§ 5.

Přihlášky k soupisu se podávají čtyřmo na tiskopisech, jejichž vzor stanoví ministerstvo vnitra v dohodě s ministerstvem financí.

§ 6.

(1) Maďarský majetek je povinen přihlásiti jeho majitel (vlastník, věřitel, oprávněný), a jde-li o maďarský majetek konfiskovaný nebo znárodněný, jeho bývalý majitel.

(2) Skládá-li se maďarský majetek z pohledávek nebo jiných práv, je přihláškou povinen též dlužník (zavázaný), pokud je československým státním příslušníkem nebo se zdržuje na československém území déle než jeden rok. Je-li taková pohledávka (právo) zajištěna na tuzemské nemovitosti, postihuje přihlašovací povinnost též jejího knihovního vlastníka.

(3) Přihláškou jsou dále povinny osoby (úřady, ústavy, pokladny a jiná zařízení), které v tuzemsku drží, spravují nebo mají v úschově majetek, o němž mohou míti důvodně za to, že je jako maďarský majetek podroben soupisu podle tohoto nařízení. Tyto osoby podávají přihlášku s výhradou, že soupisová povinnost bude úředním šetřením potvrzena. Osoby, kterým takový majetek byl úředně přidělen do vlastnictví nebo dán do správy, majetek nepřihlašují; pokud však je jim známo, že dřívější majitel je maďarským příslušníkem, upozorní na to příslušný fond,nebo, jde-li o majetek spadající pod § 18 dekretu presidenta republiky ze dne 25. října 1945, č. 108 Sb., o konfiskaci nepřátelského majetku a Fondech národní obnovy, ministerstvo zdravotnictví.

§ 7.

(1) V přihlášce k soupisu maďarského majetku uvede přihlašovatel:

a) majitele (vlastníka, věřitele, oprávněného), a to jeho jméno a příjmení (u právnických osob označení a právní povahu), povolání (předmět činnosti), národnost, státní příslušnost ke dni 29. září 1938 a ke dni 15. září 1947, bydliště (sídlo) nebo místo pobytu;

b) obdobné údaje o osobě přihlašovatelově, pokud není totožný s majitelem, a důvod podání přihlášky (na př. jako dlužník, zavázaný, hypotekární dlužník, uschovatel, správce, držitel, zmocněnec, právní zástupce atd.);

c) kdy a u kterého úřadu byl majetek přihlášen podle zákona ze dne 15. května 1946, č. 134 Sb., o dávce z majetkového přírůstku a o dávce z majetku;

d) výkaz majetku podle jednotlivých majetkových hodnot s přesným jejich popisem a s udáním jejich hodnot likvidačních;

e) u životních pojistek číslo pojistné smlouvy, pojistnou sumu (roční výši důchodu), den a místo vystavení, jméno, příjmení a data narození pojištěné osoby, do které doby smlouva platí, roční pojistné a kdy, komu a v jaké měně a za které období bylo posledně placeno;

f) dluhy a břemena zajištěná (váznoucí) na přihlášeném majetku;

g) neknihovní dluhy (závazky) majitele maďarského majetku vůči Československu a československým příslušníkům.

(2) K přihlášce nutno připojiti doklady (v prvopise nebo v ověřeném opise) o správnosti a úplnosti údajů v přihlášce. Zejména dlužno prokázati vlastnické nebo jiné právo k majetkovým hodnotám uvedeným v přihlášce (na př. ověřeným výpisem z pozemkových knih, kupní smlouvou, životní pojistkou, u pohledávek z pojistných smluv a u životních pojistek též doklad o placení posledního pojistného, úředním potvrzením a pod.), jakož i státní příslušnost a bydliště majitele k rozhodným dnům. Není-li přihlašovatel majitelem maďarského majetku, připojí pouze doklady, které má po ruce nebo které si může bez zvláštních obtíží opatřiti.

§ 8.

Pokud majitel nebo bývalý majitel maďarského majetku nepodal dosud přiznání k majetkovým dávkám podle zákona č. 134/1946 Sb., připojí k své přihlášce též přihlášku majetku na tiskopise pro přihlášku tuzemského majetku cizozemských vlastníků pro účely majetkových dávek.

§ 9.

Československé nároky jsou povinni přihlásiti:

a) českoslovenští státní občané a právnické osoby a podobné útvary se sídlem na území Československé republiky;

b) úřady, svazky územní samosprávy, ústavy, fondy nebo jiná zařízení, pokud nároky podrobené soupisu spravují, zastupují nebo mají v patrnosti;

c) věřitelé (oprávnění) bez ohledu na svou státní příslušnost, pokud jejich nárok jest knihovně zajištěn na nemovitosti v Československu, která náleží Maďarsku nebo maďarským příslušníkům;

d) osoby fysické a právnické, které jsou dlužníky československých nároků.

§ 10.

(1) V přihlášce k soupisu československých nároků uvede přihlašovatel:

a) jméno a příjmení věřitele nebo jiného oprávněného (u právnických osob označení a právní povahu), povolání (předmět činnosti), státní příslušnost, bydliště (sídlo) nebo místo pobytu;

b) údaje podle písm. a) stran osoby přihlašovatelovy, pokud není totožný s věřitelem (oprávněným), a důvod podání přihlášky (na př. jako správce, zmocněnec atd.);

c) jméno a příjmení dlužníka nebo jiného zavázaného (u právnických osob označení a právní povahu), jeho zaměstnání (předmět činnosti), státní příslušnost, bydliště (sídlo) nebo místo pobytu;

d) nárok podle druhu a výše;

e) dobu a způsob vzniku nároku;

f) u životních pojistek údaje uvedené v § 7, odst. 1, písm. e).

(2) Nemůže-li přihlašovatel doložiti maďarskou státní příslušnost dlužníka nebo jiného zavázaného, uvede okolnosti, jí nasvědčující.

§ 11.

(1) Odvlečený majetek je povinen přihlásit ten, kdo si činí nárok na jeho vrácení.

(2) V přihlášce k soupisu odvlečeného majetku uvede přihlašovatel:

a) jméno a příjmení (u právnických osob označení a právní povahu), státní příslušnost, bydliště (sídlo) nebo místo pobytu;

b) popis odvlečeného majetku za účelem jeho zjištění, jeho hodnotu, místo, ze kterého byl předmět odvlečen, kdy a za jakých okolností se tak stalo, kam byl majetek odvlečen a údaje a průvodní prostředky, které by mohly umožniti vyhledání a vrácení majetku;

c) u předmětů hodnoty umělecké, historické nebo archeologické, vyjádření o tom, zda lze podle jeho vědomostí opatřiti v Maďarsku pro případ, že odvlečený předmět nemůže býti vrácen, náhradní předmět téhož druhu a přibližně téže hodnoty (čl. 24, odst. 3 mírové smlouvy).

§ 12.

(1) Nároky, které vyplývají československým příslušníkům z ustanovení čl. 26 mírové smlouvy, je povinen přihlásiti ten, kdo je uplatňuje.

(2) V přihlášce k soupisu těchto nároků uvede přihlašovatel:

a) jméno a příjmení (u právnických osob označení a právní povahu), státní příslušnost, bydliště (sídlo) nebo místo pobytu;

b) přesné označení nároku s udáním, proti komu tento nárok směřuje, kdy a opatřením kterého maďarského úřadu či orgánu byly majetek, právo nebo zájem postiženy a jaká je hodnota nároku; u nároků na vrácení majetku nemovitého budiž zejména udáno číslo knihovní vložky, v níž je nemovitost zapsána, a u nároků na náhradu škody celková výše utrpěné škody.

§ 13.

(1) Přihlášky se podávají u Poštovní spořitelny v Praze, má-li přihlašovatel své bydliště (sídlo) v zemi České nebo Moravskoslezské, a u Poštovní spořitelny v Bratislavě, má-li přihlašovatel své bydliště (sídlo) na Slovensku. Přihlašovatel, který má bydliště (sídlo) v cizině, podá přihlášku u poštovní spořitelny, v jejímž obvodu je majetek (jeho nejcennější část), na něž se přihláška vztahuje, a není-li takového majetku v tuzemsku, u Poštovní spořitelny v Bratislavě.

(2) Přihlášku nutno podati do 15. ledna 1948.

§ 14.

(1) Ve věcech tohoto soupisu jsou poštovní spořitelny povinny dbáti rozhodnutí zemského finančního ředitelství v Praze a pověřenectva financí v Bratislavě (dále jen „rozhodující finanční úřady“). Rozhodující finanční úřad může stanoviti, aby s maďarským majetkem bylo určitým způsobem nakládáno, zejména může jednotlivé majetkové předměty zpeněžiti, pohledávky (práva) vypověděti a vybrati a stanoviti podmínky pro tato opatření. Oprávnění podle předcházející věty se nevztahuje na majetek konfiskovaný a majetek znárodněný.

(2) Rozhodující finanční úřady a poštovní spořitelny jsou oprávněny vyzvati osoby přihláškou povinné, pokud tuto povinnost nesplnily, k podání přihlášky, žádati, aby jim byly poskytnuty veškeré potřebné vysvětlivky a předloženy potřebné doklady, vyslýchati svědky, znalce a osoby předzvědné, vyžádati si znalecké posudky, nařídit prohlídky obchodních knih a záznamů, jakož i prováděti odhady jednotlivých majetkových hodnot. Všechny veřejné úřady, orgány a soudy jsou povinny poskytnouti poštovním spořitelnám, finančním úřadům a jiným orgánům veškerou pomoc při provádění tohoto nařízení.

(3) Pro řízení podle tohoto nařízení platí přiměřeně ustanovení zákona č. 134/1946 Sb.

§ 15.

(1) Finanční úřady, příslušné k vyměření majetkových dávek u cizozemských vlastníků, oznámí poštovním spořitelnám na žádost výši majetkových dávek z maďarského majetku. Není-li možno zjistiti u tohoto majetku přesný stav k rozhodným dnům podle zákona č. 134/1946 Sb., mohou býti dávka z majetkového přírůstku a dávka z majetku vyměřeny paušální částkou.

(2) Na majetek uvedený v odstavci 1 se nevztahují ustanovení o osvobození od přihlašovací povinnosti podle § 15, odst. 1, č. 1 a 2 zák. č. 134/1946 Sb., ani ustanovení o osvobození od dávky z majetkového přírůstku a dávky z majetku podle § 34, odst. 2, věty prvé a § 41 uvedeného zákona.

§ 16.

(1) Poštovní spořitelny vedou o majetkových hodnotách, které byly rozhodujícími finančními úřady uznány za maďarský majetek nebo za československé nároky ve smyslu tohoto nařízení, zvláštní účty likvidační.

(2) Do likvidačního účtu vedeného u Poštovní spořitelny v Praze se zapisují maďarský majetek na území zemí České a Moravskoslezské, jakož i československé nároky věřitelů a jiných oprávněných bydlících na tomto území; maďarský majetek na území Slovenska, jakož i československé nároky věřitelů (oprávněných), bydlících na Slovensku nebo v cizině, se vedou na likvidačním účtu u Poštovní spořitelny v Bratislavě. U československých nároků vztahujících se na určitý maďarský majetek v tuzemsku je příslušna poštovní spořitelna, v jejímž obvodě tento majetek leží.

(3) Ústřední vedení obou těchto likvidačních účtů obstarává Poštovní spořitelna v Praze.

§ 17.

Z podání soupisové přihlášky podle tohoto nařízení nevzniká právní nárok vůči československému státu, a to ani maďarskému majiteli, ani československému věřiteli (oprávněnému).

§ 18.

Kdo v soupisové přihlášce podle tohoto nařízení nebo v řízení o přihlášce učiní nesprávné údaje nebo jakkoli působí na jiného, aby nesprávnými údaji nebo jiným jednáním porušil správnost šetření, bude potrestán - nejde-li o čin trestný soudně - podle § 5 zák. č. 172/1947 Sb.

§ 19.

Ministerstvo financí, na Slovensku po slyšení pověřenectva financí, může vyhláškou v Úředním listě prodloužiti lhůtu stanovenou v § 13, odst. 2 a může v dohodě s ministerstvy zahraničních věcí a vnitra z důvodů hodných zvláštního zřetele povoliti výjimky z jeho ustanovení.

§ 20.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provedou je ministři vnitra a financí v dohodě se zúčastněnými ministry.

Gottwald v. r.

Dr. Zenkl v. r.

Ing. Jankovcová v. r.

Dr. Kočvara v. r.

Ďuriš v. r.

Tymeš v. r.

Dr. Čepička v. r.

Široký v. r.

Ing. Kopecký v. r.

arm. gen. Svoboda v. r.

Hála v. r.

Nosek v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Dr. Dolanský v. r.

Dr. Procházka v. r.

Dr. Stránský v. r.

Majer v. r.

Dr. Drtina v. r.

Dr. Franek v. r.

Kopecký v. r.

Dr. Clementis v. r.

Lichner v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.